

Hvor er geografien?

Trigonometriske målinger og Triangulationsnettet.

Danmarks geografiske nulpunkt ligger ikke som nogen vil tro, ude i landskabet. **Rundetårn i København, (opført af C4, 1642)** er ikke kun KUs astronomiske observatorium, men også et pejlemærke. I 1760 begyndte man at opmåle Danmark for at lave det første præcise kort, der dækkede hele landet. Landmålingen var dengang en sidegren af astronomien, og Rundetårn var derfor centrum for arbejdet. Om sommeren var landmålerne i gang ude i landet, og om vinteren rentegnede de deres kort inde. For at kontrollere målingerne lagde de et net af trekanter ud over Danmark med udgangspunkt i Rundetårns hule kerne. Kernen blev derfor Danmarks geografiske nulpunkt.

Det ene hjørne i den første trekant i triangulationsnettet var i tårnkernen, hvorfra der var foretaget gode bestemmelser af længde og breddegrad på baggrund af astronomiske målinger. De to andre punkter i den første trekant blev Tinghøj ved Mørkhøj og Brøndby høj uden for København. Fra disse to høje var der dengang godt udsyn til Rundetårn. Den første grundlinje i Videnskabernes selskabs net af trekanter. Strækningen blev opmålt i 1764 af Thomas Bugge, der publicerede sit kort sammen med beskrivelse af metoderne ved opmålinger i 1779.

Kilde: Kortlægningen af Danmark, af Peder Dam (2019) L&R

Skrevet af Nikolaj C Bunniss. August 2020